

ĐỀ KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 1

NĂM HỌC 2024-2025

Môn: Ngữ văn - Lớp 7

Thời gian làm bài: 90 phút (không kể thời gian phát đề)

(Đề có 02 trang)

I. ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc ngữ liệu sau:

VỊ VUA VÀ NHỮNG BÔNG HOA

Một ông vua nọ rất có tài chăm sóc những cây hoa và ông đang muốn tìm một người kế vị mình. Ông quyết định để những bông hoa quyết định, vì thế ông đưa cho tất cả mọi người mỗi người một hạt giống. Người nào trồng được những bông hoa đẹp nhất từ hạt giống này sẽ được lên ngôi.

Một cô gái tên là Serena cũng muốn tham gia vào cuộc cạnh tranh để trồng được bông hoa đẹp nhất. Cô gieo hạt giống trong một cái chậu rất đẹp, chăm sóc nó rất kỹ càng, nhưng đợi mãi mà chẳng thấy hạt giống nảy mầm.

Năm sau, cô thấy mọi người tụ tập tại cung điện với những chậu hoa rất đẹp. Serena rất thất vọng, nhưng vẫn tới cuộc tụ họp với chậu hoa trống rỗng. Nhà vua kiểm tra tất cả chậu hoa, rồi dừng lại ở chậu hoa của Serena. Ngài hỏi “tại sao chậu hoa của cô không có gì?” “Thưa điện hạ, tôi đã làm mọi thứ để nó lớn lên nhưng tôi đã thất bại” – cô gái trả lời.

“Không, cô không thất bại. Những hạt giống mà ta đưa cho mọi người đều đã được nường chín, vì thế chúng không thể nảy mầm. Ta không biết tất cả những bông hoa đẹp này ở đâu ra. Cô đã rất trung thực, vì thế cô xứng đáng có được vương miện. Cô sẽ là nữ hoàng của vương quốc này”.

(Trích Bốn bài học quý giá về cuộc sống - Báo VietNamNet)

Thực hiện yêu cầu:

Câu 1. Xác định ngôi kể được sử dụng trong văn bản.

Câu 2. Tìm cụm từ cho biết bí mật nhà vua đã dùng để tìm ra người kế vị mình được thể hiện trong những câu văn sau: *Không, cô không thất bại. Những hạt giống mà ta đưa cho mọi người đều đã được nường chín, vì thế chúng không thể nảy mầm.*

Câu 3. Trạng ngữ trong câu sau bổ sung ý nghĩa gì?

Năm sau, cô thấy mọi người tụ tập tại cung điện với những chậu hoa rất đẹp.

Câu 4. Qua văn bản, em hãy nêu một bài học có ý nghĩa nhất đối với bản thân (trình bày khoảng 3-5 câu).

II. VIẾT (6,0 điểm)

Câu 1. (2,0 điểm)

Từ văn bản trên, hãy viết đoạn văn (khoảng 100 chữ) nêu cảm nhận của em về một chi tiết thú vị trong văn bản *Vị vua và những bông hoa* trong phần Đọc hiểu.

Câu 2. (4,0 điểm)

Viết đoạn văn (khoảng 300 chữ) ghi lại cảm xúc về vẻ đẹp của mùa thu trong bài thơ sau:

THU

*Trời trong xanh áo mới
Hương cốm gọi thu về
Vườn chín thơm hồng, bưởi
Hương đập dềnh bay xa.*

*Mùa thu về trong gió
Mùa thu về trong cây
Mật ngọt dâng sóng sánh
Ong, bướm mãi mê say.*

*Đất ngõ ngang màu nắng
Sông ngõ ngang màu mây
Rộn ràng nghe tiếng trống
Bạn bè tay trong tay...*

(Nguyễn Trọng Hoàn để lại...Nguyễn Trọng Hoàn,
NXB Công an nhân dân, 2021, tr.310)

-----**Hết**-----

HƯỚNG DẪN CHẤM
KIỂM TRA GIỮA HỌC KÌ 1
NĂM HỌC 2024-2025
Môn: Ngữ văn – Lớp 7

Phần	Câu	Nội dung	Điểm
I		Đọc hiểu	4,0
	1	Ngôi kể: ngôi thứ ba.	0,5
	2	Cụm từ cho biết bí mật nhà vua đã dùng để tìm ra người kế vị mình trong câu văn: - <i>đều đã được nường chín</i> - <i>không thể nảy mầm</i>	0,5 0,5
	3	- Trạng ngữ: <i>Năm sau</i> - Bổ sung ý nghĩa về thời gian.	0,75 0,75
	4	- Qua văn bản, học sinh rút ra một bài học có ý nghĩa nhất đối với bản thân. Có thể theo hướng một trong những bài học sau: + Phải biết chăm chỉ, yêu lao động. + Không nên sống lừa dối, tham lam bởi có lúc sẽ phải trả giá cho hành động của mình. + Sự trung thực, lòng chân thành sẽ được đền đáp bằng những thành quả xứng đáng. ... <i>Học sinh rút ra bài học phù hợp, đáp ứng đủ số dòng theo yêu cầu, đạt điểm tối đa.</i>	1,0
II		Viết	6,0
	1	Hãy viết đoạn văn (khoảng 100 chữ) nêu cảm nhận của em về một chi tiết thú vị trong văn bản <i>Vị vua và những bông hoa</i> trong phần Đọc hiểu.	2,0
		<i>a. Xác định được yêu cầu về hình thức, dung lượng của đoạn văn</i> Đảm bảo yêu cầu hình thức và dung lượng (khoảng 100 chữ) của đoạn văn.	0,25
		<i>b. Xác định đúng nội dung cần trình bày</i> Cảm nhận của em về một chi tiết thú vị trong tác phẩm <i>Vị vua và những bông hoa</i> .	0,25
		<i>c. Viết đoạn văn đảm bảo yêu cầu</i> - Giới thiệu được chi tiết thú vị trong tác phẩm <i>Vị vua và những bông hoa</i> . <i>(học sinh có thể chọn bất cứ chi tiết nào trong tác phẩm)</i> - Cảm nhận về chi tiết thú vị: + Chi tiết đó xuất hiện khi nào?	1,0

	+ Chi tiết thể hiện điều gì/ cho thấy nhân vật như thế nào? + Chi tiết có ý nghĩa như thế nào với nội dung chủ đề tác phẩm?... <i>Giáo viên cần căn cứ vào phần viết của học sinh, diễn đạt bằng từ ngữ tương đương, có thể linh hoạt trật tự các nội dung, đảm bảo phù hợp đạt điểm tối đa.</i>	
	<i>d. Diễn đạt</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết câu trong đoạn văn.	0,25
	<i>đ. Sáng tạo</i> Thể hiện cảm nghĩ sâu sắc, diễn đạt mới mẻ.	0,25
2	Viết đoạn văn (khoảng 300 chữ) ghi lại cảm xúc về vẻ đẹp của mùa thu trong bài thơ <i>Thu</i> (Nguyễn Trọng Hoàn)	4,0
	<i>a. Đảm bảo được yêu cầu về hình thức, dung lượng của đoạn văn</i> Đảm bảo yêu cầu hình thức, cấu trúc và dung lượng (khoảng 300 chữ) của đoạn văn.	0,25
	<i>b. Xác định đúng nội dung cần trình bày:</i> Cảm xúc về vẻ đẹp của mùa thu trong bài thơ <i>Thu</i> của Nguyễn Trọng Hoàn.	0,5
	<i>c. Viết được đoạn văn ghi cảm xúc đảm bảo yêu cầu:</i> Lựa chọn từ ngữ phù hợp để thể hiện cảm xúc về vẻ đẹp của mùa thu và nét đặc sắc trong nghệ thuật theo bố cục ba phần mở đoạn, thân đoạn, kết đoạn. Có thể triển khai theo hướng: * Mở đoạn: Giới thiệu bài thơ <i>Thu</i> của tác giả Nguyễn Trọng Hoàn; ấn tượng, cảm xúc về vẻ đẹp của mùa thu trong bài thơ. <i>HS có thể giới thiệu cách khác nhưng phù hợp, đạt điểm tối đa.</i> * Thân đoạn: <i>Học sinh trình bày theo nhiều cách nhưng cần đảm bảo các ý cơ bản sau</i> - Cảm xúc về vẻ đẹp mùa thu + Vẻ đẹp thiên nhiên khi thu về: + Hình ảnh: trời trong xanh, vườn, gió, cây, ong, bướm, đất, sông, ... + Hương vị: hương cốm, trái hồng, bưởi chín thơm, vị mật ong sánh ngọt, ... + Âm thanh: tiếng gió thổi, ... → Bức tranh thiên nhiên mùa thu với những hình ảnh gần gũi, thân thuộc của làng quê. Thể hiện được sự thay đổi tinh tế của thiên nhiên khi trời đất giao mùa... + Vẻ đẹp con người với niềm háo hức khi được nghe tiếng trống, được gặp lại bạn bè trong ngày khai trường... + Cảm xúc của nhà thơ trước vẻ đẹp mùa thu: ngỡ ngàng, rộn ràng, say mê... → Tác giả đã thể hiện tình yêu thiên nhiên, yêu cuộc sống tha thiết.	2,5

	- Cảm xúc về nghệ thuật tiêu biểu của bài thơ: thể thơ năm chữ giản dị; nhịp thơ 3/2; 2/3 linh hoạt, vần chân, vần lưng uyển chuyển; giọng điệu vui tươi; ngôn ngữ thơ giàu hình ảnh, giàu sức gợi; sử dụng hàng loạt các từ láy dập dềnh, sóng sánh, ngổ ngàng, rộn ràng; đề tài gần gũi; các biện pháp tu từ nhân hóa, điệp ngữ, so sánh, ... Hướng dẫn chấm: <i>Học sinh diễn đạt bằng từ ngữ tương đương đạt điểm tối đa.</i> <i>Điểm 0,5-1,0: HS viết được 02 ý: nội dung, nghệ thuật nhưng chưa cụ thể, chi tiết.</i> <i>Điểm 1,5- 2,0: HS viết được 02 ý: nội dung, nghệ thuật. Trong mỗi ý chỉ ra được các yếu tố hình ảnh, biện pháp tu từ, thể thơ... nhưng còn sơ sài.</i> <i>Điểm 2,5: HS viết được 02 ý: nội dung, nghệ thuật. Trong mỗi ý chỉ ra được các yếu tố hình ảnh, biện pháp tu từ, thể thơ... đầy đủ, trình bày rõ cảm xúc.</i>	
	<i>d. Diễn đạt</i> Đảm bảo chuẩn chính tả, dùng từ, ngữ pháp tiếng Việt, liên kết câu trong đoạn văn.	0,25
	<i>đ. Sáng tạo</i> Thể hiện cảm xúc sâu sắc, có cách diễn đạt mới mẻ, ấn tượng.	0,5
Tổng điểm		10,0
Lưu ý: Nếu bài làm trình bày cầu thả, chữ quá xấu không đạt điểm về yêu cầu diễn đạt.		